

MITÄ ~~ISONA~~ SEURAAVAKSI?

Tervetuloa työelämään! >

VINKKEJÄ TYÖNHAKUUN

Etsi kiinnostava työpaikka

Ole aktiivinen ja ota yhteyttä sinua kiinnostaviin työpaikkoihin. **Joskus työpaikka voi löytyä, vaikka paikkoja ei olisi auki.**

On tärkeää tietää, mihin haet. Tutustu työpaikan tietoihin esimerkiksi heidän verkkosivuillaan.

Lue lisää ja katso videoita:
www.työelämään.fi

Panosta hakemukseen

Persoonallinen työhakemus erottuu, mutta varo ylilyöntejä. Pyydä palautetta työhakemuksestasi tutulta henkilöltä ennen sen lähettämistä.

Kirjoita hakemukseen, mitä sinä voit työntekijänä tarjota työpaikalle.

Kerro hakemuksessa, mitä osaat ja ole ylpeä taidoistasi.

Työkokemuksen lisäksi tai sen puuttuessa voit merkitä ansioluetteloon myös harrastus- ja vapaaehtoistoiminnassa hankkimasi kokemuksen.

Pyydä suosittelijoiksi esimerkiksi entisiä esihenkilöitä tai harrastuksen ohjaajia.

Valmistaudu haastatteluun

Jos pääsit haastatteluun, **mieti etukäteen, mitä sinulta saatetaan kysyä. Mieti myös vastauksia kysymyksiin.**

Valmistaudu siihen, että työnantaja saattaa haastattelun lopuksi kysyä, onko sinulla jotain kysyttävää.

Muista kohteliaat käytöstavat sekä siisti ulkoasu.

Muista, että kaikkiin kysymyksiin ei tarvitse vastata. Tällaisia ovat esimerkiksi perhetilanteeseen tai poliittiseen vakaumukseen liittyvät kysymykset.

KUN OLET SAANUT TYÖPAIKAN

Sovi työsuhteesta kirjallisesti

Tee kirjallinen työsopimus. Muista, että sinulla on oikeus tutustua sopimukseen rauhassa. Jos sopimuksessa on mielestäsi jotain epäselvää, ei sitä ole pakko allekirjoittaa heti. Voit kysyä neuvoa ennen allekirjoittamista esimerkiksi vanhemmiltasi tai ammattiliitostasi.

Tilaa verokortti osoitteesta vero.fi ja toimita se työnantajallesi jo ennen työsuhteen alkua.

Koeaikaa ei ole, ellei siitä ole sovittu viimeistään työsuhteen alkaessa.

Selvitä, mikä on alan ammattiliitto ja onko työpaikallasi luottamusmies tai muu henkilöstön edustaja. Ammattiliittosi ja luottamusmies tai muu henkilöstön edustaja ovat tukenasi, jos sinulle tulee työpaikalla ongelmatilanteita.

Määräaikaiselle työsopimukselle täytyy olla työsopimuksessa perusteltu syy, esimerkiksi kesätyö.

Palkkaa tehdystä työstä

Ellet tiedä, millaista palkkaa sinulle kuuluisi työstä maksaa, voit kysyä neuvoa omasta ammattiliitostasi. **Työehtosopimuksen mukaista vähimmäispalkkaa ei saa alittaa, mutta ylittää kyllä.**

Muista tarkistaa, että jokaisessa palkkalaskelmassa on kaikki kohdallaan: palkkasumma, mahdolliset ylityö- ja viikonloppulisät, veroprosentti sekä työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksut.

Ylitöistä ja pyhäpäivistä kuuluu maksaa erilliset korvaukset. Ylitöihin ei ole pakko suostua, mutta joustava kannattaa olla.

Töissä ollessa sinulle kertyy vuosilomaa. Sinulla saattaa olla oikeus saada myös lomarahaa.

**Palkka maksetaan
pankkitilille ja sinulla
on oikeus saada siitä
palkkalaskelma.**

Työsuhteen päätyttyä

Määräaikainen työsopimus päättyy ilman irtisanomisaikaa tai sovitun työn päättyessä. Työsuhde voidaan purkaa ilman irtisanomisaikaa vain erittäin painavista syistä.

**Jos työsi päättyy yllättäen, pyydä
työnantajalta kirjallinen työsopimuksen
päättämislmoitus.** Varmista, että purun syy on laillinen. Ole tarvittaessa yhteydessä työpaikkasi luottamusmieheen tai ammattiliittoosi.

**Muista pyytää
kirjallinen
työtodistus.**

Lue lisää ja katso videoita:
www.tyoelamaan.fi

JÄITKÖ TYÖTTÖMÄKSI?

Työttömyysturvan hakeminen

Ilmoittaudu työvoimatoimistoon työttömäksi työnhakijaksi viimeistään ensimmäisenä työttömyyspäivänäsi.

Työttömyysetuuden hakemista varten sinun on pyydettävä viimeisimmältä työnantajaltasi palkkatodistus. Ammattiliittosi työttömyyskassa neuvoo, mitä palkkatodistuksen tulee sisältää.

Työttömyysturvaa on haettava ohjeiden mukaan. **Jos olet ollut ammattiliittosi**

jäsen riittävän pitkään, olet oikeutettu ansiopäivärahaan. Ole yhteydessä ammattiliittosi työttömyyskassaan.

Ellet kuulu ammattiliittoon, voit hakea peruspäivärahaa ja työmarkkinatukea Kelasta.

Noudata työvoimatoimiston ohjeita siitä, miten työnhaku pidetään voimassa. Osallistu työvoimatoimistossa työllistymissuunnitelmasi tekoon ja ole aktiivinen niin palvelujen kuin työnhauksen suhteen.

Jos löydät työpaikan, ilmoita asiasta työvoimatoimistoon sekä työttömyyskassaan tai Kelaan.

Lue lisää ja katso videoita:
www.työelämään.fi

MITÄ ISONA SEURAAVAKSI?

www.työelämään.fi

